

УДК 338.439.5:639(477)

Кулінічев Олександр Володимирович

*магістрант освітньої програми «Товарознавство
і комерційна діяльність»*

Морозова Марія Миколаївна

*к.п.н., доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва
та експертизи товарів, ДЗ «Луганський національний університет імені
Тараса Шевченка», м. Старобільськ*

e-mail: mariya.2186@gmail.com,

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7485-0102>

РИНОК РИБНИХ ТОВАРІВ УКРАЇНИ

В 2019 році загальний обсяг рибного ринку України складає близько 500 000 - 550 000 тонн. Такий обсяг забезпечували: українські компанії-імпортери, якими було імпортовано 394 000 тон риби і рибної продукції, загальною вартістю 750 млн. доларів США та компанії із видобутку риби українського походження в розмірі 90 000 (150 000) тонн. Таким чином можемо встановити і споживання риби на кожного українця, що із розрахунку на 37 мільйонів чоловік становить 14 кг риби на рік.

У 2019 році загальний вилов риби та інших водних біоресурсів підприємствами рибної галузі України збільшився на 9,6% в порівнянні з 2018 роком. Так, протягом 2019 українські рибалки виловили 97,1 тис. тонн риби та інших водних біоресурсів (Державна служба статистики України, 2019). У 2018 році цей показник становив 88,6 тис. тонн.

Зокрема, промисловими рибалками в рибогосподарських водних об'єктах та на континентальному шельфі України виловлено 51,5 тис. браконьєрства і так званого ННН-рибальства (неконтрольоване, непідзвітність, незаконне) і тому частина продукції залишається в тіні, не потрапляючи в офіційну статистику. За різними оцінками це може бути від 45 000 до 90 000 тон, які також можуть потрапляти на ринок (Загуменний Д., 2019). Практично кожен день Госрибагентство рапортує про затримання браконьєрів рибної продукції в водойм України.

Таким чином, реальний обсяг української рибної продукції, який потрапляє на продовольчий ринок країни, може становити близько: 135 000 - 180 000 тонн (Державна служба статистики України, 2019).

Україна імпортує рибу і морепродукти з 60 країн світу. Але основними імпортерами можна назвати такі країни як: Норвегія, Ісландія (постачають до України оселедець і скумбрію; США і Канада (постачають до України хек); Естонія і Латвія (доставляють кильку і салаку); Іспанії, Великобританія, Китай, В'єтнам та Аргентина.

За статистичними даними Державної митної служби України означені товари імпортувались за такими кодами УКТЗЕД як: 301 жива риба; 302 риба свіжа або охолоджена; 303 риба морожена; 304 філе рибне та інше м'ясо риб; 305 риба сушена, солена, копчена; 306 ракоподібні; 307 молюски; 308 водні безхребетні; 1604 готова або консервована риба; ікра 1605 готові або консервовані ракоподібні, молюски. Лідером у споживчів, що одночасно і визначає долю імпорту в Україні є оселедець. Разом із оселедцем до України імпортували: скумбрію, хек, салаку, лосось, кильку, минтай, мойву, сардини, нототенію.

Таблиця 1 – Аналіз динаміки вартості та обсягів імпортованої риби та рибної продукції до України у 2018-2019 році

Код та найменування позиції товару за УКТЗЕД		Імпорт 2018		Імпорт 2019		Зміни у %	
		Вартість	Вага	Вартість	Вага	Вартість	Вага
301	Жива риба	265	5	267	7	1	40
302	Риба свіжа або охолоджена	107 350	15 414	140 531	22 537	31	46
303	Риба морожена	351 589	290 601	376 626	285 285	7	-2
304	Філе рибне та інше м'ясо риб	44 248	24 637	65 195	32 294	47	31
305	Риба сушена, солена,	7 708	5 749	10 313	6 965	34	21
306	Ракоподібні	27 039	4 847	38 565	7 333	43	51
307	Молюски	11305	3175	13 023	3 604	15	14
308	Водяні безхребетні	39	1	38	1	-3	0
1604	Готова або консервована	53 832	23 777	71747	28 045	33	18
1605	Готові або консервовані	25 863	7 198	29 149	7 958	13	11
ВСЬОГО		629 238	375 404	745 454	394 029	18	5

Як визначено у таблиці 1 (Державна служба статистики України, 2019), у 2019 році порівняно до 2018 року спостерігаємо збільшення імпорту на 19 000 тон., але в грошовому вираженні спостерігаємо істотний приріст показника на 115 млн. доларів (було 630 млн. доларів, стало 745 млн. доларів). Отримані результати спостереження споживання риби в Україні у 2019 році можна пояснити двома факторами: 1) вартість національної валюти по відношенню до долара та 2) доходи населення.

Список використаних джерел та літератури

1. Державна служба статистики України. Офіційний портал: www.ukrstat.gov.ua. 2. Загуменний Д. Огляд рибного ринку України за 2019 рік. Електронний ресурс: https://www.google.com/url?sa=t&rc=t=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiPq72i7_np-of-ukraine%2Foverview-of-the-fish-market-of-ukraine-in-2019&usq=A_OvVaw3YERXDkfitxpiSBtsA92uP.